

WILD

WILD

Visdom, ledarskap och dialog

Kan det finnas en hållbar utveckling? Idag har det skapats många moderna "koncept" som egentligen handlar om att hitta tillbaka till det naturliga, till det som har funnits sedan begynnelsen av mänsklighetens historia. Vi behöver bara lite vägledning för att återupptäcka det som redan finns inom oss.

Hållbarhet, vilket märkligt ord. Ännu märkligare är väl ”hållbar utveckling”. Som om det vore något nytt här på jorden. Nej, ordet eller ordkombinationen avslöjar hur långt bort vi människor kommit från den väg som är den naturliga. Som rådgivare i utvecklingsfrågor har jag sedan jag började i detta gebit i mitten av 80-talet varit igenom många koncept och modeller kring utveckling av individer, företag och regioner. I början av 90-talet kom hållbarhet riktigt i ropet, inte minst tack vare Det Naturliga Steget. Jag hade förmånen att få jobba nära Karl Henrik Robert i Naturliga Stegets tidiga skede. Det var mycket stimulerande och vi hade access till flera av näringslivets toppar och flera av landets stora företag. Jag började närma mig målet i en vision som fötts på en fjällslutning nästan 15 år tidigare.

Under studietiden jobbade jag som färdledare och fjällföreläsare på Ramundbergets Fjällgård i Härjedalsfjällen. På den tiden hade anläggningen många prominenta beslutsfattare som gäster. Dagarna tillbringades på vandring till olika vackra naturmiljöer och man hade gott om tid att reflektera, tänka samtala och bara njuta. Vid ett speciellt tillfälle låg vi utsträckta i ripsen under lunchpausen och lät blickarna försvinna ut i himlen och molntussarna.

Plötsligt utbrister mannen tillvänster om mig med en suck:

– Det är ju så här man skall må när man fattar beslut som berör så många! Och inte som man mår när man fattar besluten...

Jag frågade förvånad:

Vad menar du? Han svarade:

– Jo här ute i naturen kommer jag i kontakt med mitt genuina själv. Jag kan skilja viktigt från oviktigt, stort från smått. Här, i naturen är jag den jag vill vara. Det är därför den här fjällveckan är den viktigaste stunden under året för att ladda batterierna och bli hel igen.

Den här mannens uttalande gjorde ett starkt intryck på mig. Jag började lite mera systematiskt forska kring huruvida detta var ett generellt mönster. Vad jag upptäckte var att den ena efter den andre kunde bekräfta samma sak. Naturen, och kontakten med naturen, är en källa för att balansera alla våra aspekter som gör oss hela som individer. Och som flertalet personer i ledande befattningar bekräftade, gör oss till bättre beslutsfattare.

Min vision hade formats. En vacker dag skall jag jobba med att ta ut beslutsfattare ut i naturen för att om möjlig bidra till att lite bättre beslut kommer att fattas, för planeten och kommande generationers bästa, och då menar jag inte bara människornas utan allt liv.

Under årens lopp har verksamheten utvecklats och tar sin näring primärt ur flera ursprungliga visdomskällor. Vi kallar idén WiLD vilket står för ”visdom, ledarskap och dialog”.

Visdom är ju kunskap som håller över tiden. Det är ju lätt att konstatera att det är en enorm omsättning av information och kunskap som sprids på vårt klot. Men lika snabbt som det kommer så hinner den ifrågasättas, omprövas och ersätts med ny. Det som var en absolut sanning igår visar sig vara fel och i många fall också skadligt. Mycket av den kunskap som samhället lutar sig mot har plötsligt blivit vårt största gissel och håller på att omkullkasta våra förutsättningar att överleva på planeten.

Visdomstraditioner som överlevt under hundratals, ibland tusentals år har koder, recept och anvisningar för hur vi som människor skall leva men kanske framför allt överleva i balans och harmoni. Principer som är enkla att överföra till vår verklighet här och nu. Därför har vi försökt att förmedla denna visdom, ofta genom trovärdiga visdomsbärare från kulturer andra än vår.

Ett av de områden som vi försöker lägga lite särskild vikt vid är ledarskapet. Vår uppfattning är att ledarens uppgift är att ange riktning. Vår uppfattning är att leda andra innebär att ge människor

en roll i ett sammanhang som är större än de själva. Att leda andra innebär att se möjligheter i den värld vi lever i. Att ledare med en begriplig och trovärdig beskrivning av världen gör det möjligt för människor att orientera sig och finna nya vägar, d v s riktning. Ledare som förlorar överblicken förlorar också förmågan att leda.

Ledarens ansvar är att skapa energi i sammanhanget. Ledare som inte fångar människors drömmar om framgång måste förlita sig på tvång och repressalier. Ledare som fångar människors drömmar däremot får tillgång till den energi och kreativitet som ryms i människor.

Att leda andra innebär att sätta ord på de drömmar som människor är villiga att investera sin framtid i. Vår erfarenhet är att naturen är den absolut bästa läraren och kraftkällan för att hitta sitt eget ledarskap så att man om möjligt kommer i närheten av denna sortens ledarskap som beskrivs ovan.

En verklig dialog ger oss tillgång till perspektiv och insikter som vi inte hade innan. Genom ett utforskande men konstruktivt förhållningssätt där man är beredd att ge upp lite av sina fasta antaganden och konventioner, har vi chansen att nå nya insikter. En förutsättning är att aktivt och förutsättningslöst lyssnande samt ett avvakta med kommentarer, värderande och ifrågasättande. Att respektera det som är annorlunda och avvikande skapar utrymme för att inte minst själv tala oförställt, från hjärtat.

När man når en verklig dialog så kan skillnader och olikheter upplevas som en tillgång och förutsättning som plattform för att gemensamt skapa nya insikter. Man blir medskapare och lyfter tillsammans till nya höjder. Dialog skapar också grunder till konfliktlösning.

Vi tror att det som behövs för att vi som art och samhälle skall kunna överleva är dessa hörnpelare, visdom, ledarskap och sann dialog. Kanske kommer vi att kunna närma oss det ”nya konceptet” som är på allas läppar och som vi kallar hållbar utveckling.

En förutsättning för att få verklig utväxling i arbetet mot hållbar utveckling är att hitta strategiska allianser där var och en har sin speciella profil och kompetens. Sedan 1998 har Naturakademien haft ett fruktbart och ömsesidigt samarbete med Gröna Korset. Med ett stort nätverk inom näringslivet har vi kunnat skapa kontakter och etablerat projektinitiativ. Gröna Korset å sin sida och då primärt via Tonia Moya, men också tidigare Jan Danielsson, har bidragit med och förmedlat visdomskällor till Naturakademins nätverk. Förutom att Naturakademien var det första företaget som skrev in Earth Charter som styrkort i bolagsordningen, har vi gemensamt fått Åre kommun att som första kommun i landet ansluta sig till deklarationen om hållbara principer. Vår gemensamma erfarenhet är att partnerskap över samhällsgränser i olika inriktning som NGOs, företag och regeringar kan skapa fruktbare synergieffekter och ett gemensamt lärande.

Gröna Korset kan bli det ”WiLD card” som gör en skillnad i verkandet mot en hållbar framtid.

Göran Gennvi
Naturakademien Learning Lab AB
och styrelseledamot inom Gröna Korset

